

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

(Обн., ДВ, бр. 68 от 1999 г.; изм. и доп., бр. 1 и 108 от 2000 г., бр. 111 от 2001 г., бр. 103 и 120 от 2002 г., бр. 29 от 2003 г., бр. 28, 77 и 94 от 2005 г., бр. 30 и 62 от 2006 г.; попр., бр. 63 от 2006 г.; изм. и доп., бр. 13 и 26 от 2008 г., бр. 36 и 74 от 2009 г., бр. 50 и 97 от 2010 г., бр. 66, 68 и 70 от 2013 г., бр. 61, 98 и 107 от 2014 г., бр. 14 и 79 от 2015 г., бр. 59 от 2016 г., бр. 58 и 103 от 2017 г. и бр. 7 от 2018 г.)

§ 1. В чл. 5 ал. 4 се изменя така:

„(4) Професионалното образование и професионалното обучение може да се осъществяват и по пътя на обучение чрез работа (дуална система на обучение), което се организира при условията и по реда на този закон.”

§ 2. Член 6а се изменя така:

„Защитени специалности от професии и специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда

Чл. 6а. (1) Определени специалности от професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 може да се утвърждават като защитени от държавата специалности от професии.

(2) Списъкът със защитените от държавата специалности от професии, както и критериите за определянето им се приемат с акт на Министерския съвет.

(3) Определени специалности от професии от Списъка на професиите за професионално образование и обучение по чл. 6 може да се утвърждават като специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

(4) Списъкът на специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, както и критериите за определянето им се приема с акта на Министерския съвет по ал. 2.

(5) Списъците по ал. 2 и 4 се актуализират ежегодно до края на месец октомври на съответната година.“

§ 3. В чл. 13д се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 5:

„(5) Учебните програми за училищното професионално образование и обучение или за професионално обучение на лица, навършили 16 години, по учебните предмети или модули от специфичната професионална подготовка се актуализират най-малко веднъж на всеки 5 години и се утвърждават съответно от органа по ал. 2, т. 1-4 или от директора на обучаващата институция, когато се осъществява обучение на лица, навършили 16 години.“

2. Досегашната ал. 5 става ал. 6.

§ 4. В чл. 17а се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) Обучението чрез работа (дуална система на обучение) е специфична форма на обучение за придобиване на професионална квалификация, която се организира въз основа на партньорство, включително въз основа на договор, между един или няколко работодатели и:

1. институция в системата на професионалното образование и обучение, с изключение на центровете за информиране и професионално ориентиране, или

2. средно училище, профилирана гимназия или духовно училище, когато осигуряват професионална подготовка.“

2. Създава се нова ал. 2:

„(2) Обучението чрез работа (дуална система на обучение) включва:

1. практическо обучение в реална работна среда, и

2. обучение в съответната институция по ал. 1, т. 1 или 2.“

3. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея думите „по ал. 5“ се заменят с „по ал. 7“.

4. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и се изменя така:

„(4) Обучението по ал. 1 се осъществява въз основа на прием, заявен от работодателя пред директора на съответната институция по ал. 1, т. 1 или 2, която извършва обучението.“

5. Досегашната ал. 4 става ал. 5.

6. Досегашната ал. 5 става ал. 6 и се изменя така:

„(6) В училищата практическото обучение в реална работна среда по ал. 2, т. 1 се организира в XI и XII клас за ученици, които са навършили 16 години, а в центровете за професионално обучение и в професионалните колежи – съгласно съответния учебен план.“

7. Досегашната ал. 6 става ал. 7.

§ 5. Създава се чл. 17а¹:

„Наставник при обучението чрез работа (дуална система на обучение)

Чл. 17а¹. (1) Практическото обучение при работодател в реална работна среда се провежда в предприятието под ръководството на наставник, определен от работодателя.

(2) Наставникът е работник или служител в предприятието, който трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да притежава професионална квалификация по професията, по която се извършва обучението;

2. да има най-малко три години доказан професионален опит по същата професия;

3. да е преминал обучение за наставници.

(3) Обучението за наставници осигурява придобиване на основни педагогически и психологически знания и умения при работа с обучаваните и се провежда по програма, утвърдена от министъра на образованието и науката. Право да осъществяват обучението за наставници имат:

1. висшите училища, акредитирани при условията и по реда на Закона за висшето образование;

2. училищата в системата на предучилищното и училищното образование, които осъществяват професионално образование и обучение, с изключение на обединените училища и училищата към местата за лишаване от свобода;

3. центровете за професионално обучение;

4. професионални колежи.

(4) За проведеното обучение на наставника съответната институция по ал. 3, т. 1-4 издава документ по образец, утвърден със заповед на министъра на образованието и науката.

(5) Финансирането на обучението на наставниците се извършва със средства, осигурени от лицето, което се обучава за наставник, от работодателя, от работодателя и обучаващата институция – участници в партньорството, или със средства от национални програми и проекти, от европейските фондове и от други източници.”

§ 6. Създава се чл. 17а²:

„Учител-методик и преподавател-методик при обучението чрез работа (дуална система на обучение)

Чл. 17а². (1) Връзката между работодателя, наставника и обучаващата институция при обучението чрез работа (дуалната система на обучение) се осъществява от учител-методик в училището или от преподавател-методик в професионален колеж или център за професионално обучение, който се определя от директора на обучаващата институция.

(2) Учителят-методик или преподавателят-методик трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да притежава образование и квалификация, определени в държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията, и

2. да притежава най-малко 3 години доказан професионален опит за обучение по професията, по която се провежда обучението чрез работа (дуална система на обучение).“

§ 7. Създава се чл. 17а³:

„Изисквания към работодателите за участие в партньорство за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение)

Чл. 17а³. Работодател, който желае да участва в партньорство за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение), трябва да отговаря на следните изисквания:

1. да е регистриран като едноличен търговец или юридическо лице по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за юридическите лица с нестопанска цел или да е лице, регистрирано по законодателството на държава - членка на Европейския съюз, на друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Швейцария;

2. да не е обявен в несъстоятелност, да не е в производство по несъстоятелност или да не е в процедура по ликвидация;

3. да няма задължения за публични държавни вземания с изключение на задължения по невлезли в сила актове, както и разсрочени, отсрочени или обезпечени задължения;

4. да не е осъждан за умишлено престъпление от общ характер – отнася се за работодателя, за лицето, което го представлява, както и за членовете на управителни и надзорни органи и за други лица, които имат правомощия да упражняват контрол при вземането на решения от тези органи;

5. да разполага с необходимата материална база за осъществяване на обучението по практика на професията в съответствие с държавния образователен стандарт за придобиване на квалификация по професията;

6. да разполага с работници или служители, които отговарят на изискванията за наставници по чл. 17а¹, ал. 2;

7. да няма установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение нарушение, свързано с работа без писмен трудов договор или без връчване на трудовия договор на работниците или служителите, с начисляването и изплащането в определените от закона срокове на трудово възнаграждение, с наемането на непълнолетни работници и служители и с наемането на работа на незаконно пребиваващи чужденци;

8. да няма установено с влязло в сила наказателно постановление нарушение на Закона за здравословни и безопасни условия на труд в предходния тригодишен период.”

§ 8. Създава се чл. 17а⁴:

„Информационна база данни за работодателите, които отговарят на изискванията за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение)

Чл. 17а⁴. (1) Министерството на икономиката създава и поддържа информационна база данни за работодателите, които отговарят на изискванията по чл. 17а³, за участие в партньорства за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение).

(2) Информационната база данни по ал. 1 е публично достъпна чрез интернет страницата на Министерството на икономиката.

(3) В базата данни по ал. 1 се съдържа информация за наименованието и правно-организационната форма на работодателя, ЕИК, БУЛСТАТ, обектът, в който ще се извършва практическото обучение в реална

работна среда, и специалностите от професии, по които ще се осъществява обучение чрез работа (дуална система на обучение).

(4) Включването на работодател в информационната база данни се извършва въз основа на подадено от него заявление по образец, утвърден от министъра на икономиката, в което се декларира изпълнението на изискванията по чл. 17а³.

(5) Работодателят се изключва от информационната база данни по ал. 1:

1. по негово писмено заявление;
2. когато се установи, че не отговаря на някое от изискванията по чл. 17а³.

(6) Министърът на икономиката с наредба определя условията и реда за създаване и поддържане на информационната база данни.

(7) Работодатели, които отговарят на изискванията по чл. 17а³, но не са подали заявление за включване в информационната база данни, могат да участват в партньорства за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение), включително да сключват договори с институция по чл. 17а, ал. 1, т. 1 или 2 въз основа на решение на директора на институцията. В тези случаи изпълнението на изискванията по чл. 17а³ се удостоверява от работодателя с декларация по образец, утвърден от министъра на икономиката, която е приложение към сключения договор с институцията."

§ 9. Създава се чл. 17а⁵:

„Промяна в обстоятелствата за работодател след сключен договор за партньорство

Чл. 17а⁵. (1) Когато след сключване на договор за партньорство между работодател и институция по чл. 17а, ал. 1, т. 1 или 2 се установи, че работодателят не отговаря на някое от изискванията по чл. 17а³, обучението чрез работа може да продължи в зависимост от конкретните обстоятелства и по преценка на директора на обучаващата институция.

(2) Когато конкретните обстоятелства по ал. 1 не позволяват обучението чрез работа да продължи, договорът за партньорство между работодателя и обучаващата институция се прекратява, а обучението чрез работа продължава въз основа на нов партньорски договор с друг работодател, който отговаря на изискванията по чл. 17а³."

§ 10. В чл. 29, ал. 1 думите „по чл. 5, ал. 4, т. 1“ се заменят с „по чл. 17а, ал. 2, т. 1“.

§ 11. В чл. 31, ал. 1 след думите „производствено-учебни дейности“ се добавя „и обучение на конкретно работно място“.

§ 12. В чл. 35, ал. 1, изречение второ думите „по чл. 5, ал. 4“ се заменят с „по чл. 17а, ал. 1“.

§ 13. В чл. 51, ал. 2, т. 3 след думата „квалификация“ се добавя „в професионалните гимназии, професионалните колежи, средните, профилираните или обединените училища с паралелки за професионална подготовка“.

§ 14. В чл. 52 т. 8 се изменя така:

„8. участва в разработването и актуализирането на Списъка на защитените от държавата специалности от професии и на Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, и изготвя предложения за включване на професии в тях;“.

§ 15. В чл. 53 т. 1 се изменя така:

„1. участва в съгласуването и актуализирането на Списъка на професиите за професионално образование и обучение и изготвя предложения за включване на професии в Списъка на защитените от държавата специалности от професии и в Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, както и за тяхното актуализиране;“.

§ 16. В чл. 54 т. 2а се изменя така:

„2а. изготвят предложения за включване на професии в Списъка на защитените от държавата специалности от професии и в Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, както и за тяхното актуализиране;“.

§ 17. В чл. 56 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 т. 6 се изменя така:

„6. изготвят предложения за включване на професии в Списъка на защитените от държавата специалности от професии и в Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда, както и за тяхното актуализиране;“.

2. В ал. 2, т. 4 думите „по чл. 5, ал. 4, т. 1“ се заменят с „по чл. 17а, ал. 2, т. 1“.

§ 18. В чл. 59, ал. 9 се правят следните изменения:

1. В основния текст думите „по чл. 5, ал. 4“ се заменят с „по чл. 17а, ал. 1“.

2. В т. 1 думите „по чл. 5, ал. 4, т. 1“ се заменят с „по чл. 17а, ал. 2, т. 1“.

3. В т. 2 думите „по чл. 5, ал. 4, т. 2“ се заменят с „по чл. 17а, ал. 2, т. 2“.

§ 19. В § 1а от Допълнителните разпоредби се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 10 се изменя така:

„10. Защитена специалност от професия“ е специалност, която е уникална по своето съдържание, за обучението по която има заявена потребност от министерства и работодателски организации, но липсва заявен интерес от ученици за обучение или заявеният интерес е нисък, но на национално и/или областно ниво съществува необходимост от подготвени квалифицирани специалисти по тази специалност.”

2. Създава се т. 11:

„11. Специалност от професия, по която е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда“ е специалност, която е от значение за икономическото развитие на страната и/или на областта и за която може да се прогнозира бъдещ недостиг на квалифицирани кадри на пазара на труда в сравнение с броя на обучаващите се в системата на професионалното образование и обучение.”

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 20. В Закона за предучилищното и училищното образование (обн., ДВ, бр. 79 от 2015 г.; изм. и доп., бр. 98 и 105 от 2016 г., бр. 58 и 99 от 2017 г. и бр. 24 от 2018 г.), в чл. 115 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 2 думите „професионална гимназия“ се заменят с „училище по ал. 2“.

2. В ал. 2 след думите „професионална гимназия“ се поставя запетая и се добавя „училище по изкуствата, спортно училище, специално училище – възпитателно училище интернат и социално-педагогически интернат, или от средно училище, профилирана гимназия или духовно училище, когато осигуряват професионална подготовка“.

§ 21. В Кодекса на труда (обн., ДВ, бр. 26 и 27 от 1986 г.; изм. и доп., бр. 6 от 1988 г., бр. 21, 30 и 94 от 1990 г., бр. 27, 32 и 104 от 1991 г., бр. 23, 26, 88 и 100 от 1992 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 1995 г. - бр. 69 от 1995 г.; изм. и доп., бр. 87 от 1995 г., бр. 2, 12 и 28 от 1996 г., бр. 124 от 1997 г., бр. 22 от 1998 г.; Решение № 11 на Конституционния съд от 1998 г. - бр. 52 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 56, 83, 108 и 133 от 1998 г., бр. 51, 67 и 110 от 1999 г., бр. 25 от 2001 г., бр. 1, 105 и 120 от 2002 г., бр. 18, 86 и 95 от 2003 г., бр. 52 от 2004 г., бр. 19, 27, 46, 76, 83 и 105 от 2005 г., бр. 24, 30, 48, 57, 68, 75, 102 и 105 от 2006 г., бр. 40, 46, 59, 64 и 104 от 2007 г., бр. 43, 94, 108 и 109 от 2008 г., бр. 35, 41 и 103 от 2009 г., бр. 15, 46, 58 и 77 от 2010 г.; Решение № 12 на Конституционния съд от 2010 г. - бр. 91 от 2010 г.; изм. и доп., бр. 100 и 101 от 2010 г., бр. 18, 33, 61 и 82 от 2011 г., бр. 7, 15, 20 и 38 от 2012 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 49 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 77 и 82 от 2012 г., бр. 15 и 104 от 2013 г., бр. 1, 27 и 61 от 2014 г., бр. 54, 61, 79 и 98 от 2015 г., бр. 8, 57, 59, 98 и 105 от 2016 г., бр. 85, 86, 96 и 102 от 2017 г. и бр. 7, 15, 30 и 42 от 2018 г.), в чл. 230 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, изречение второ накрая се поставя запетая и се добавя „освен в случаите на обучение чрез работа (дуална система на обучение), организирано при условията и по реда на Закона за професионалното образование и обучение“.

2. В ал. 2 думите „училищния учебен план“ се заменят със „съответните учебни планове“.

3. В ал. 3 думите „професионалните гимназии“ се заменят с „в случаите на обучение чрез работа (дуална система на обучение)“.

§ 22. В Закона за здравното осигуряване (обн., ДВ, бр. 70 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 93 и 153 от 1998 г., бр. 62, 65, 67, 69, 110 и 113 от 1999 г., бр. 1 и 64 от 2000 г., бр. 41 от 2001 г., бр. 1, 54, 74, 107, 112, 119 и 120 от 2002 г., бр. 8, 50, 107 и 114 от 2003 г., бр. 28, 38, 49, 70, 85 и 111 от 2004 г., бр. 39, 45, 76, 99, 102, 103 и 105 от 2005 г., бр. 17, 18, 30, 33, 34, 59, 80, 95 и 105 от 2006 г., бр. 11 от 2007 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 26 от 2007 г.; изм. и доп., бр. 31, 46, 59, 97, 100 и 113 от 2007 г., бр. 37, 71 и 110 от 2008 г., бр. 35, 41, 42, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 19, 26, 43, 49, 58, 59, 62, 96, 97, 98 и 100 от 2010 г., бр. 9, 60, 99 и 100 от 2011 г., бр. 38, 60, 94, 101 и 102 от 2012 г., бр. 4, 15, 20, 23 и 106 от

2013 г., бр. 1, 18, 35, 53, 54 и 107 от 2014 г., бр. 12, 48, 54, 61, 72, 79, 98 и 102 от 2015 г.; Решение № 3 на Конституционния съд от 2016 г. – бр. 20 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 98 от 2016 г., бр. 85, 101 и 103 от 2017 г. и бр. 7, 17, 30 и 40 от 2018 г.), в чл. 40, ал. 3, т. 1 се създава изречение второ:

„учениците, включени в обучение чрез работа (дуална система на обучение) за времето на обучението съгласно съответния учебен план, организирано при условията и по реда на ЗПОО, независимо от възникване на основание за осигуряване по реда на ал. 1;“.

Законът е приет от 44-ото Народно събрание на 2018 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

(Цвета Караянчева)

М О Т И В И

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

С проекта на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) се предлага разграничение между защитените специалности от професии и специалностите от професии, по които е налице очакван недостиг на пазара на труда, при което ще се осигурят условия за регламентиране на възможностите за преодоляване на недостига от специалисти пазара на труда, а също така се създава уредба и относно основни аспекти от практиката за осигуряване на качество на обучението чрез работа (дуална система на обучение).

В действащата разпоредба на чл. 6а, ал. 1 от ЗПОО се заличава характеристиката на защитените специалности от професии, а именно значимостта им на областно ниво, във връзка с което се предлага и ново легално определение на понятието в § 1а от Допълнителните разпоредби на ЗПОО.

С измененията и допълненията в Закона за предучилищното и училищно образование (ДВ, бр. 99 от 2017 г.) е въведено понятие „специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда“, което налага промени и в ЗПОО, свързани със създаването на Списък на тези специалности от професии; регламентиране на акта за приемането му, както и на функциите на министерствата и на организациите на работодателите при разработването и актуализирането на Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

Законът за изменение и допълнение на ЗПОО е разработен във връзка с изпълнение на Приоритет 30, цел 93, мерки 336, 344 и 535 за осигуряване на качествено професионално образование и обучение и съответствието му с потребностите на пазара на труда от Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017-2021 г. в съответствие с приоритетите в Националната програма за реформи, както и в изпълнение на ангажиментите на страната в рамките на Европейския семестър.

С въвеждането на разпоредби в ЗПОО относно обучението чрез работа през 2014 г. се създадоха нормативни условия за осъществяване на дуалното професионално образование и обучение. С предложения ЗИД на ЗПОО се конкретизират изискванията за осъществяване и функционирането на обучението чрез работа (дуална система на обучение).

Основни аспекти от практиката, свързани с изискванията към работодателите за участие като равностоен партньор в обучението чрез работа, определяне на функциите и изискванията към подготовката на учители и наставници в дуалната система на обучение, както и актуализирането на учебните програми в съответствие с динамично променящите се изисквания на бизнеса налагат въвеждане на нови законови промени относно участниците в дуалната система на обучение.

За да не се нарушава правото на избор на учениците на образование и с оглед на осигуряване на потребностите на работодателите от квалифицирани кадри вследствие оптимизирането на училищната мрежа, нормативно е уредена практиката в малките населени места за преобразуване на професионални гимназии и средни или основни училища в средно училище с професионални паралелки. Новосъздаденото училище запазва приема на ученици след VII клас по профили и професии, характерни за преобразуваните училища, което обуславя и разширяване на обхвата на училищата, които имат право да организират и провеждат обучение чрез работа (дуална система на обучение).

Целта на промените в законопроекта е нормативно осигуряване на възникналите в практиката потребности за:

- Въвеждане на изисквания към работодателите с цел гарантиране на устойчивост и прозрачност при реализиране на партньорства за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение).
- Регламентиране на ролята и функциите на наставника, определен от работодателя, под чието ръководство се провежда практическото обучение в реална работна среда.
- Определяне на задачите и изискванията към учителя-методик в училището или към преподавателя-методик в професионален колеж или център за професионално обучение, който се определя от директора на обучаващата институция и осъществява връзката между работодателя, наставника и обучаващата институция при обучението чрез работа (дуалната система на обучение).

- Разширяване обхвата на училищата, в които се осъществява обучение чрез работа, със средните училища с професионални паралелки.
- Създаване на условия за гарантиране на съответствието на професионалното образование и обучение с потребностите на бизнеса чрез актуализиране на учебните програми най-малко веднъж на всеки 5 години.
- Въвеждане на изисквания към работодателите, които могат да обучават ученици по дуалната система.
- Създаване на информационна база данни за фирмите, които отговарят на тези изисквания, като поддържането на базата данни се възлага на Министерството на икономиката.

Очакваните резултати от прилагането на акта са осигуряване на условия за качествено професионално образование и обучение на работното място при работодатели, които разполагат със съответната материална база и квалифицирани наставници, пряко ангажирани с обучителния процес. Законопроектът ще създаде условия и за периодичното актуализиране на учебното съдържание в съответствие с промените в техниката и технологиите в производствения процес. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) ще допринесе за превенцията на ранното напускане на училище и ще даде възможност за повторно включване на учениците в обучение за придобиване на професионална квалификация.

Със проекта на ЗИД на ЗПОО се предлагат изменения и в други нормативни актове:

Измененията в Кодекса на труда имат за цел да синхронизират нормативната уредба с положенията, предвидени в Закона за предучилищното и училищното образование и с последните изменения в Закона за професионалното образование и обучение.

В Закона за здравното осигуряване се предвижда учениците в дуална форма на обучение, сключили трудов договор с работодател, да продължат да бъдат здравно осигурени от държавата до завършване на обучението си.

Законопроектът не въвежда норми на европейското право, поради което не се изготвя справка за съответствието му с него.

Предложеният проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение няма да доведе до пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

Формуляр за частична предварителна оценка на въздействието
(Приложете към формуляра допълнителна информация/документи)

Институция: Министерство на образованието и науката

Нормативен акт:
Закон
за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение

За включване в законодателната/ оперативната програма на Министерския съвет за периода:
01.01.2018 г. – 31.06.2018 г.

Дата: 03.05.2018 г.

Контакт за въпроси:
Магдалена Станулова

Телефон: 02/9217 785

1. Дефиниране на проблема

1.1. Кратко опишете проблема и причините за неговото възникване. Посочете аргументите, които обосновават нормативната промяна.

Проектът на Закона за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО) е изготвен в контекста на политиките, които Министерството на образованието и науката провежда за осигуряването на качествено и ефективно професионално образование и обучение.

Проектът на нормативния акт е насочен към преодоляване на следните проблеми:

- Синхронизиране със Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО), обн, ДВ, бр. 99 от 2017 г.;
- Липса на регламентирани изисквания към работодателите, наставниците, учителите-методисти, към обучаващата институция във връзка с осъществяване на обучението чрез работа (дуална система на обучение);
- Липса на регламент за актуализиране на учебните програми за дуално обучение в съответствие с потребностите на бизнеса;
- Ограничен обхват на училищата, реализиращи дуална система на обучение;
- Липса на информационна база данни за фирмите, които отговарят на условията да участват в осъществяване на дуално обучение и др.

С измененията и допълненията в Закона за предучилищното и училищно образование (ЗПУО), обн, ДВ, бр. 99 от 2017 г., е въведено понятие „специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда“, което налага промени и в ЗПОО, свързани със създаването на Списък на тези специалности от професии; регламентиране на акта за приемането му, както и на функциите на министерства и на организациите на работодателите при разработването и актуализирането на Списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда.

С въвеждането на обучението чрез работа през 2014 г. се създадоха основни предпоставки за функционирането на системата на дуалното професионално образование и обучение. Към настоящия момент практиката, свързана с осъществяване на дуалното обучение показва, че е налице необходимост в ЗПОО да се регламентират възможности за преодоляване на недостига от специалисти на пазара на труда, както и основни аспекти от практиката за осигуряване на качество на дуална система на обучение.

1.2. Опишете какви са проблемите в прилагането на съществуващото законодателство или възникналите обстоятелства, които налагат приемането на ново законодателство. Посочете възможно ли е проблемът да се реши в рамките на съществуващото законодателство чрез промяна в организацията на работа и/или

чрез въвеждане на нови технологични възможности (например съвместни инспекции между няколко органа и др.).

Дуалната система на обучение се въвежда в България през 2015 г. в рамките на проект „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система” (ДОМИНО), финансиран от Конфедерация Швейцария по Българо-швейцарската програма за сътрудничество. В периода от въвеждането му до момента е постигнат напредък в системата на дуалното обучение, както следва:

- През учебната 2015/2016 година проект ДОМИНО стартира с две пилотни професии в секторите Машиностроене и Хранително-вкусова промишленост, като по проекта работят 32 професионални гимназии с участието на 1134 ученици и 170 партньори от бизнеса
- През учебната 2016/2017 година се осъществява засилено практическо обучение на ученици с дейности по проект ДОМИНО и по заявка и с финансиране от българския бизнес. В дуалната система на обучение по 16 професии са обхванати 661 ученици в 19 професионални гимназии
- В изпълнение на план-приема за 2017/2018 г. броят на учениците, обхванати в седми и осми клас в дуалната система на обучение по специалности от различни сектори на икономиката, е 1332 (в 58 паралелки), като след седми клас са утвърдени 20 професии в 24 професионални гимназии, а след осми клас – 23 професии в 31 професионални гимназии¹.

Очакваните резултати от прилагането на дуалното обучение се свързват с:

- превръщане на началното професионално образование и обучение в привлекателна възможност за учене;
- намаляване дела на преждевременно напусналите училище;
- намаляването на младежката безработица;
- укрепване на връзката между професионалното образование и обучение, от една страна и изискванията пазара на труда, от друга.

¹ Данните са предоставени от дирекция „Професионално образование и обучение“ в Министерството на образованието и науката

За осигуряване на устойчивост на политиките за прилагане на дуалното образование са необходими синхронизирани и целенасочени действия от страна на всички заинтересовани страни.

С цел да се осигури правото на избор на учениците и потребностите на работодателите от квалифицирани кадри при оптимизирането на училищната мрежа, е установена практиката в малките населени места да се обединяват професионални гимназии със средни или основни училища в средно училище с професионални паралелки. Новосформираното училище запазва облика и приема на ученици след VII клас по профили и професии, характерни за бившите училища, което наложи да се разшири обхватът на училищата, които имат право да организират и провеждат обучение чрез работа (дуална система на обучение).

Основни аспекти от практиката, свързани с изискванията към работодателите да участват като равностоеен партньор в обучението на работното място, изискванията към функциите и подготовката на учители и наставници в дуалната система на обучение, както актуализирането на учебните програми в съответствие с динамично променящите се изисквания на бизнеса налагат въвеждане на нови законодателни изисквания към участниците в дуалната система на обучение.

За осигуряването на устойчивост на дуалното образование са необходими действия от страна на всички заинтересовани страни за изпълнението на препоръките от междинния преглед чрез ефективни мерки да се гарантира качеството на дуалното професионално в България.

Горепосочените проблеми може да се решат чрез приемане и действие на ЗИД на ЗПОО.

1.3. Посочете дали са извършени последващи оценки на нормативния акт или анализи за изпълнението на политиката и какви са резултатите от тях?

Не са извършвани последващи оценки на ЗИД на ЗПОО.

2. Цели

Посочете целите, които си поставя нормативната промяна, по конкретен и измерим начин и график, ако е приложимо, за тяхното постигане. Съответстват ли целите на действащата стратегическа рамка

Целите на акта са нормативно да обезпечи и регламентира наложилите се в практиката потребности за:

1. Въвеждане на изисквания към работодателите с цел гарантиране на устойчивост и прозрачност при реализиране на партньорства за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение).
2. Регламентиране на мястото и функциите на наставника, определен от работодателя, под чието ръководство се провежда практическото обучение в реална работна среда.
3. Определяне задачите и изискванията към учителя-методик в училището или към преподавателя-методик в професионален колеж или център за професионално обучение, който се определя от директора на обучаващата институция и осъществява връзката между работодателя, наставника и обучаващата институция при обучението чрез работа (дуалната система на обучение).
4. Разширяване обхвата на училищата със средните училища с професионални паралелки да провеждат професионална подготовка в дуална система на обучение.
5. Създаване на условия за гарантиране съответствието на професионалното образование и обучение с потребностите на бизнеса чрез актуализиране на учебните програми най-малко веднъж на всеки 5 години.
6. Въвеждане на условия за фирмите, които могат да обучават ученици по дуалната система.
7. Създаване на информационна база данни за фирмите, които отговарят на тези условия. Поддържането на базата данни се възлага на Министерството на икономиката.

Целите на ЗИД за ЗПОО са в съответствие с приоритетите в Националната програма за реформи „България 2020“ и с ангажиментите на страната в рамките на Европейския семестър и допринасят за осъществяване на мерките по Приоритет 30, цел 93, мерки 336, 344 и 535 за осигуряване на качествено професионално образование и обучение и

съответствието му с потребностите на пазара на труда от Програмата за Управление на Правителството на Република България за периода 2017-2021 г.

3. Идентифициране на заинтересованите страни

Посочете всички потенциални засегнати и заинтересовани страни, върху които предложението ще окаже пряко или косвено въздействие (бизнес в дадена област/всички предприемачи, неправителствени организации, граждани/техни представители, държавни органи, др.).

Основните заинтересовани страни са следните:

1. Учениците, които са включени в дуално обучение. По данни на Центъра за информационно осигуряване на образованието през учебната 2017/2018 година в дуално обучение са включени 1742 ученици в 79 паралелки в 45 професионални гимназии.
2. Учителите, директорите и другите педагогически специалисти в училищата/паралелките, в които се провежда дуално обучение.
3. Предприятията в бизнеса, които участват в дуално обучение.

4. Варианти на действие

Идентифицирайте основните регулаторни и нерегулаторни възможни варианти на действие от страна на държавата, включително варианта "без действие"

Налице са следните варианти на регулативна намеса:

Вариант 0 – да не се прави нищо (без действие; нулев вариант);

Вариант 1 – предприемане на законодателни мерки.

Вариант 0 – не предприемане на действие. Нулевият вариант означава да не се предприемат никакви действия. Ако се приложи Вариантът „Без действие“, ще продължат да съществуват пречки пред осъществяването на националната политика, свързана с професионалното образование и обучение и в конкретика с дуалното обучение, както следва:

Липсата на регламентирани изисквания към работодателите, наставниците, учителите-методисти, към обучаващата институция ще продължи да обуславя

неустойчивост на средата при реализиране на партньорства за осъществяване на дуално обучение.

Липсата на регламент за актуализиране на учебните програми най-малко веднъж на всеки 5 години ще е пречка за задълбочаване на връзката на професионалното образование и обучение с потребностите на бизнеса.

Ограниченият обхват на училищата, реализиращи дуално обучение, ще продължи да бъде бариера пред намаляването на младежката безработица и пред намаляването дела на преждевременна напусналите училище.

Липсата на информационна база данни за фирмите, които отговарят на условията да участват в осъществяване на дуално обучение затруднява процесите на формиране и провеждане на ефективни политики за реализирането на обучение чрез работа и др.

Липсват субективни и обективни данни, че проблемът може да се разреши без предприемане на никакви действия. Поради горепосоченото, Вариант 0 – да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен.

Вариант 1 – предприемане на регулаторна намеса.

Предвиждат се следните промени в ЗПОО:

1. Въвеждат се изисквания към работодателите с цел гарантиране на устойчивост и прозрачност при реализиране на партньорства за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение).

2. Регламентира се мястото и функциите на наставника, определен от работодателя, под чието ръководство се провежда практическото обучение в реална работна среда.

3. Регламентират се задачите и изискванията към учителя-методик в училището или към преподавателя-методик в професионален колеж или център за професионално обучение, който се определя от директора на обучаващата институция и осъществява връзката между работодателя, наставника и обучаващата институция при обучението чрез работа (дуалната система на обучение).

4. Разширява се обхвата на училищата със средните училища с професионални паралелки да провеждат професионална подготовка в дуална система на обучение.

5. Регламентира се актуализиране на учебните програми най-малко веднъж на всеки 5 години. С това се създават условия за гарантиране съответствието на професионалното образование и обучение с потребностите на бизнеса чрез

6. Въвеждат се условия за фирмите, които могат да обучават ученици по дуалната система.

7. Регламентира се създаване на информационна база данни за фирмите, които отговарят на горепосочените условия. Поддържането на базата данни се възлага на Министерството на икономиката.

С проекта на акт се предлагат изменения и в следните нормативни актове:

В Кодекса на труда се предвижда възможност за учениците в дуалната система на обучение да могат да работят при същия работодател със срочен договор и по време извън задължителните периоди на обучението. Целта е да се даде възможност на работодателите да наемат учениците и по време на ваканциите, като това ще подпомогне фирмите при заместване на отсъстващи работници.

В Закона за здравното осигуряване се предвижда учениците в дуална форма на обучение, сключили трудов договор с работодател, да продължат да бъдат здравно осигурени от държавата до завършване на обучението си.

Поради изложеното дотук вариант 1 – предприемане на законодателни мерки, следва да се приеме като необходим и възможен.

5. Негативни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други негативни въздействия за всеки един от вариантите, в т.ч. разходи (негативни въздействия) за идентифицираните заинтересовани страни в резултат на предприемане на действията. Пояснете кои разходи (негативни въздействия) се очаква да бъдат второстепенни и кои да са значителни.

Вариант 0.

Непредприемането на регулаторна намеса предполага негативни ефекти спрямо заинтересованите страни, както следва:

Липсата на изисквания към работодателите ще продължи да е пречка относно осигуряването на устойчивост и прозрачност при реализиране на партньорства за осъществяване на дуалната система на обучение.

Мястото и функциите на наставника, определен от работодателя, под чието ръководство се провежда практическото обучение в реална работна среда, ще продължат да бъдат неясни

Липсата на регламент относно задачите и изискванията към учителя-методик в училището или към преподавателя-методик в професионален колеж или център за професионално обучение ще продължи да създава пречки пред осъществяване връзката между работодателя, наставника и обучаващата институция при обучението чрез работа (дуалната система на обучение).

Съществуващият към момента ограничен обхват на средните училища с професионални паралелки да провеждат професионална подготовка в дуална система на обучение ще продължи да обуславя трудности пред осъществяването на качествено професионално образование и обучение в съответствие с изискванията на бизнеса.

Липсата на регламент относно условия за фирмите, които могат да обучават ученици по дуалната система, на информационна база за тези фирми и на регламент за актуализиране на учебните програми най-малко веднъж на всеки 5 години ще възпрепятстват съответствието на професионалното образование и обучение с потребностите на бизнеса.

В тази връзка ще има негативни последици за лицата, които се обучават в дуално обучение, както и за учителите, директорите и другите педагогически специалисти в институциите от системата на професионалното образование и обучение, в които се провежда дуално обучение. Неприемането на ЗИД на ЗПОО ще възпрепятства възможността съответните институции да предлагат професионално образование, което е в синхрон с нуждите на пазара на труда и това ще се отрази неблагоприятно върху развитието както на самите професионални училища/паралелки, така и на педагогическите специалисти в тях.

В резултат на анализ на ситуацията се налага изводът, че проблемът не може да се разреши без предприемане на никакви действия. Поради горепосоченото Вариант 0 –

да не се предприема нищо, в конкретния случай е неефективен и е необходимо да се отхвърли.

Вариант 1. В процеса на изготвяне на настоящата частична предварителна оценка на въздействието не са идентифицирани очаквани негативни последици в икономически и социален план при предприемане на регулаторна намеса.

Прилагането на Вариант 1 не би следвало да доведе до отрицателни въздействия върху заинтересованите страни и не би следвало да доведе до промяна в административните тежести за бизнеса.

6. Положителни въздействия

Опишете качествено (при възможност - и количествено) всички значителни потенциални икономически, социални, екологични и други ползи за идентифицираните заинтересовани страни за всеки един от вариантите в резултат на предприемане на действията. Посочете как очакваните ползи кореспондират с формулираните цели.

Вариант 0. Не се очакват положителни въздействия по отношение на нито една от заинтересованите страни.

Вариант 1. Приемането и прилагането на ЗИДЗ на ЗПОО би следвало да окажат положителен ефект спрямо организирането и провеждането на качествено професионално образование и в конкретика: на дуалното обучение.

Регламентирането на изисквания към работодателите ще допринесе за осигуряването на устойчивост и прозрачност при реализиране на партньорства за осъществяване на дуалната система на обучение.

Яснотата относно мястото и функциите на наставника, определен от работодателя, под чието ръководство се провежда практическото обучение, ще допринесе за ефективността на дуалното обучение.

Регламентирането на задачите и изискванията към учителя-методик в училището или към преподавателя-методик в професионален колеж или център за професионално обучение ще окаже позитивно въздействие относно осъществяване връзката между

работодателя, наставника и обучаващата институция при обучението чрез работа (дуалната система на обучение).

Ще се разширят възможностите пред средните училища с професионални паралелки да провеждат професионална подготовка в дуална система на обучение.

Наличието на регламент относно условия за фирмите, които могат да обучават ученици по дуалната система, на информационна база за тези фирми и на регламент за актуализиране на учебните програми най-малко веднъж на всеки 5 години ще създадат благоприятни условия за ефективно провеждане на дуално обучение и за съответствие на професионалното образование и обучение с потребностите на бизнеса.

Позитивни ефекти ще има за лицата, които се обучават в дуално обучение, както и за учителите, директорите и другите педагогически специалисти в институциите от системата на професионалното образование и обучение, в които се провежда дуално обучение. Приемането на ЗИД на ЗПОО ще създаде възможности съответните институции да предлагат професионално образование, което е в синхрон с нуждите на пазара на труда и това ще се отрази благоприятно върху развитието както на самите професионални училища/паралелки, така и на педагогическите специалисти в тях.

При прилагането на Вариант 1 ще се създадат благоприятни условия за повишаване на мотивацията на лицата да придобият квалификация чрез дуално обучение.

Това ще се отрази положително в стратегически план върху развитието на икономиката, тъй като ще бъдат удовлетворени потребностите на предприятията от квалифицирани специалисти.

Очакваните резултати от прилагането на акта са осигуряване на условия за качествено професионално образование и обучение на работното място при работодатели, които разполагат със съответната материална база и квалифицирани наставници, пряко ангажирани с обучителния процес.

ЗИД на ЗПОО ще създаде условия и за периодичното актуализиране на учебно съдържание в съответствие с промените в техниката и технологиите в производствения процес. Обучението чрез работа (дуална система на обучение) ще допринесе за

превенцията на ранното напускане на училище и ще даде възможност за повторно включване на учениците в обучение за придобиване на професионална квалификация.

7. Потенциални рискове

Посочете възможните рискове от приемането на нормативната промяна, включително възникване на съдебни спорове.

Не са установени възможни рискове от приемането на нормативната промяна.

8.1. Административната тежест за физическите и юридическите лица:

☐ Ще се повиши

☐ Ще се намали

☐ Няма ефект

Приемането и действието на ЗИД на ЗПОО няма ефект върху административната тежест за физическите и юридическите лица.

8.2. Създават ли се нови регулаторни режими? Засягат ли се съществуващи режими и услуги?

Приемането и действието на ЗИД на ЗПОО не са свързани с нови регулаторни режими и не засягат съществуващи режими и услуги.

9. Създават ли се нови регистри?

Когато отговорът е „да“, посочете колко и кои са те:

С нормативния акт не се създават нови регистри.

10. Как въздейства актът върху микро-, малките и средните предприятия (МСП)?

☐ Актът засяга пряко МСП

☐ Актът не засяга МСП

☐ Няма ефект

Актът не засяга микро-, малките и средните предприятия.

11. Проектът на нормативен акт изисква ли цялостна оценка на въздействието?

☐ Да

☐ Не

Проектът на ЗИД на ЗПОО не изисква цялостна оценка на въздействието.

12. Обществени консултации

Обобщете най-важните въпроси за консултации в случай на извършване на цялостна оценка на въздействието или за обществените консултации по чл. 26 от Закона за нормативните актове. Посочете индикативен график за тяхното провеждане и видовете консултационни процедури.

Провеждането на обществени консултации се осъществява по чл. 26 от Закона за нормативните актове.

13. Приемането на нормативния акт произтича ли от правото на Европейския съюз?

Моля посочете изискванията на правото на Европейския съюз, включително информацията по т. 8.1 и 8.2, дали е извършена оценка на въздействието на ниво Европейски съюз, и я приложете (или посочете връзка към източник).

Приемането на нормативния акт не произтича от правото на Европейския съюз.

14. Име, длъжност, дата и подпис на директора на дирекцията, отговорна за изработването на нормативния акт:

Име и длъжност: Мария Тодорова, директор на дирекция „Професионално образование и обучение“

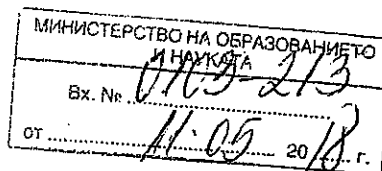
Дата:

Подпис:

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

№ 04.12-73
10.05 2018 г.

ДО
Г-ЖА АЛБЕНА МИХАЙЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА МИНИСТЕРСТВОТО
НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

На Ваш изх. № 0103 – 213/04.05.2018 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИХАЙЛОВА,

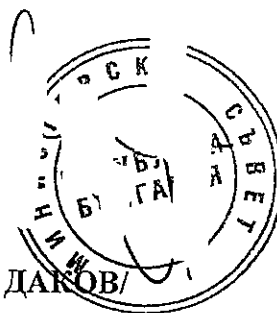
Приложено Ви изпращам становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ относно съгласуването на предварителната частична оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.

Съгласуването се извършва на основание чл. 30г от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Приложение: становище на дирекция „Модернизация на администрацията“

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР
НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

/ВЕСЕЛИН ДАКОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
АДМИНИСТРАЦИЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

СТАНОВИЩЕ

на дирекция „Модернизация на администрацията“

На основание чл. 30б, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация дирекция „Модернизация на администрацията“ съгласува постъпилата с Ваш № 0103-213 от 4 май 2018 г. частична предварителна оценка на въздействието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение със следните препоръки:

1. Относно раздел 1 „Дефиниране на проблема“:

- Изложението по т.1.1. следва да започне с изброяване на дефинираните проблеми (с тирета или булети) и след това да продължи с тяхното представяне.
- Представянето на проблемите в т.1.2. е необходимо да се допълни с информация и статистически данни относно функциониращата система на дуалното професионално образование и обучение и връзката ѝ с пазара на труда.

2. Относно раздел 4 „Варианти на действие“:

Предлагаме представянето на Вариант 0 – Без действие да се допълни с информацията относно актуалното състояние на системата и съществуващите пречки пред осъществяване на държавната политика, свързана с професионалното образование и обучение.

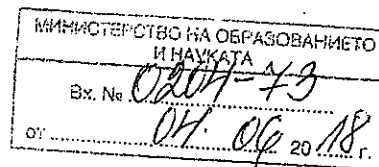
Съгласно чл. 17 от Наредбата за обхвата и методологията за извършване на оценка на въздействието, изводите и относимата информация от извършената частична предварителна оценка на въздействието се включват във финансовата обосновка по чл. 35, ал. 1, т. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

На основание чл. 30б, ал. 4 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо окончателната оценка на въздействието да бъде съобразена с препоръките от становището.

На основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация е необходимо това становище да бъде публикувано заедно с преработената оценка на въздействието и проекта на акт при обществените консултации, провеждани в изпълнение на Закона за нормативните актове.

**ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
„МОДЕРНИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАЦИЯТА“**

/КРАСИМИР БОЖАНОВ/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

Изх. № 04-06-47

04-06-2018

(моля цитирайте при отговор)

ДО

Г-ЖА АЛБЕНА МИХАЙЛОВА
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСТВО НА
ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

На Ваш № 9102-42/22.05.2018 г.

Относно: Справка за съответствието на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО МИХАЙЛОВА,

Приложено изпращам Справка за съответствие на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа и с практиката на Европейския съд по правата на човека съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА.

Приложение: съгласно текста.

ПРОФ. НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ

Заместник-министър на правосъдието

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ПРАВОСЪДИЕТО

04-06-2018

Изх. № 04-06-47/

/моля цитирайте при отговор/

СПРАВКА

ОТНОСНО:

Съответствието на проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение с Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи на Съвета на Европа („Конвенцията“) и с практиката на Европейския съд по правата на човека („ЕСПЧ“) съгласно чл. 28, ал. 3 от ЗНА

В отговор на писмо с рег. № 9102-42/22.05.2018 г. на Министерство на образованието и науката относно проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение и на основание чл. 28, ал. 3 от Закона за нормативните актове, дирекция „Процесуално представителство на Република България пред Европейския съд по правата на човека“ изразява становище, че предложеният законопроект не създава нормативни предпоставки за противоречие с разпоредбите на ЕКЗПЧОС и практиката на ЕСПЧ.

ПРОФ. НИКОЛАЙ ПРОДАНОВ

Заместник-министър на правосъдието

СПРАВКА

ЗА ОТГЛЯЗВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ НА ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ПРОФЕСИОНАЛНОТО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

№	Организация/потребител /вкл. лична на получаване на предложението/	Бележки и предложения	Приети/ неприети	Мотиви
1.	28 май 2018 г. 12:47:53 VIA_bg Българска стопанска камара	Българска стопанска камара – съюз на българския бизнес подкрепя по принцип предложенията, направени с проекта на Закон за изменение и допълнение (ЗИД) на Закона за професионалното образование и обучение (ЗПОО). Считаме, че предлаганото разграничение между защитените професии и специалности от професиите и специалностите, по които е налице очакван недостиг на пазара на труда, ще даде възможности за преодоляване на недостига от специалисти на пазара на труда. Поддържането на съответни списъци ще даде яснота на желаещите за придобиване на квалификация с цел успешна реализация. Също така, предложението за актуализация на учебните планове и програми ще доведе до повишаване на качеството на професионалното образование и обучение. С предложения ЗИД на ЗПОО се конкретизират изискванията за осъществяване и функционирането на обучението чрез работа (дуална система на обучение). Обучението на наставници е база за качество на обучението чрез работа. Подкрепяме предложението за институциите, които имат право да обучават наставници. Подкрепяме въвеждането на изисквания към работодателите, които могат да обучават ученици по дуалната система, с цел гарантиране на устойчивост и прозрачност при реализиране на партньорства за осъществяване на обучение чрез работа (дуална система на обучение). Предлагаме към текста с изискванията към работодателите да се добави изискване за наличие на производствена и/или административна дейност на едноличния търговец или юридическото лице по професията, по която ще се осъществява обучение чрез работа. Създаването на информационна база данни за фирмите, които отговарят на изискванията за провеждане на дуално обучение, като поддържането на базата данни се възлага на Министерството на икономиката, също се	Не се приема	В § 7 чл. 17а³, ал. 1 от предложения законопроект са определени: - т. 5 наличното на МТБ в съответствие с ДОО за придобиване на квалификация по професията - т. 6 – наличието на наставници с професионална квалификация, по професията по която се извършва обучение

		подкрепя от БСК. От друга страна, правим препоръка за създаване на регламентиран механизъм за включване в системата за дуално обучение на лица, които са напуснали преждевременно училище и не желаят да получат образователна степен, така че те да придобият само професионална квалификация. В заключение, подкрепяме ЗИД на ЗПОО и считаме, че новите текстове ще допринесат за подобряване на възможностите за професионално образование и обучение. Предлагаме към текста с изискванията към работодателите да се добави изискване за наличие на производствена и/или административна дейност на едноличния търговец или юридическото лице по професията, по която ще се осъществява обучение чрез работа. От друга страна, правим препоръка за създаване на регламентиран механизъм за включване в системата за дуално обучение на лица, които са напуснали преждевременно училище и не желаят да получат образователна степен, така че те да придобият само професионална квалификация. В заключение, подкрепяме ЗИД на ЗПОО и считаме, че новите текстове ще допринесат за подобряване на възможностите за професионално образование и обучение.			
Асоциация на индустриалния капитал в България	2.	1. Смятаме, че законът трябва да дава възможност възнагражденията на учащите в дуална система на обучение да се финансират и чрез други източници освен от работодателя – като например от оперативни държавни фондове и др.	Не се приема	ЗПОО не урежда източниците на финансиране за изплащането на трудовото възнаграждение от работодателите на обучаващите се в обучението чрез работа (дуална форма на обучение). Липсва конкретно предложение.	

		2. Настояваме категорично за уреждане на правоотношенията между учещите и работодателите в дуалната система на обучение чрез изменение и допълнение на ЗПОО и създаване на специално правоотношение, в което учещите не се третираят като работници или служители с всички произтичащи от това права и задължения	Не се приема	Трудовото правоотношение в най-голяма степен съответства на характера и същността на дуалната форма на обучение и в най-голяма степен защитава правата и интересите на учениците. Въвеждането на специално правоотношение в ЗПОО по своята същност би имало характер на гражданско правоотношение, за което няма да се прилагат специалните норми и механизми за защита на правата и интересите на работниците и служителите, установени в КТ.
3.	Професионален колеж по охрана и сигурност „Св. Георги Победоносец“	Да се допълни текстът на чл. 17а¹, ал. 3, с нова т. 4 с текст “ 4. Професионални колежи“ Професионалните колежи, като част от системата за професионално обучение, които обучават кадри за IV – та степен на професионална квалификация, не са включени, като места, в които да се обучават наставници. В същото време са включени институции като ЦПО - та и професионални	Приема се	

		гимназии, които обучават от I - ва до III – та степен на професионална квалификация. Предлагам пропусъкът да бъде коригиран.		
--	--	---	--	--

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

Препис

РЕШЕНИЕ № 501

от 16 яли 2018 година

ЗА ОДОБРЯВАНЕ НА ЗАКОНОПРОЕКТ

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България

МИНИСТЕРСКИЯТ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Одобрява проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.
2. Предлага на Народното събрание да разгледа и приеме законопроекта по т. 1.
3. Министърът на образованието и науката да представи законопроекта по т. 1 в Народното събрание.

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ Бойко Борисов

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ: /п/ Веселин Даков

Вярно,

ДИРЕКТОР НА ДИРЕКЦИЯ
"ПРАВИТЕЛСТВЕНА КАНЦЕЛАРИЯ":

✓ Апостол

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Във. №	802-01-26
Дата	16.07.2018 г.

50
Б.р.ц

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

№.....02.01-...79... ..

... 16 ... или 2018 г.

ДО

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

г-жа ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО КАРАЯНЧЕВА,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България изпращам Ви одобрения с Решение №.....501..... на Министерския съвет от 2018 г. проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.

Приложения:

1. Мотиви към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение.
2. Частична предварителна оценка на въздействието.
3. Справка от Министерството на правосъдието за съответствие с Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи и с практиката на Европейския съд по правата на човека.
4. Справка за постъпилите предложения от обществените консултации. /

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Бойко Борисов)

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ ЧЕТИРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 850-01-189 / 17.07. 2018 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 77, ал. 1 и 2 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям законопроект за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение, № 802-01-26, внесен от Министерски съвет на 16.07.2018 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по образованието и науката

Комисии:

- Комисия по икономическа политика и туризъм
- Комисия по труда, социалната и демографската политика
- Комисия по здравеопазването

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

ЦВЕТА КАРАЯНЧЕВА